

บทที่ 5

การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

ในการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยระยะที่ 2 โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกรอบการพัฒนาฯ ขอเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1
5. ผลการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

คำถามการวิจัย

ผลการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 3 นี้ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้

แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัยระยะที่ 2 ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กรอบการวิจัย

ผลจากการแสวงหาแนวทางในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ยึดกรอบในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research : PAR) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1.1 ขั้นนำ
- 1.2 ขั้นสอน
- 1.3 ขั้นสรุป

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญ และมีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญ (insider) ในการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1 จำนวน 9 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (outsider) ในการพัฒนา จำนวน 19 คน มีดังต่อไปนี้

2.2.1 บุคลากรในสถานศึกษา

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
- 2) ครูผู้สอนประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

จำนวน 2 คน

2.2.2 บุคลากรภายนอกสถานศึกษา

- 1) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน
- 2) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
- 3) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพทอผ้า จำนวน 6 คน
- 4) ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน
- 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาการทอผ้า จำนวน 1 คน
- 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 1 คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา

ในการวิจัยระยะนี้ มีวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรียนรู้โดยการปฏิบัติกิจกรรมจริง หลายวิธีประกอบกัน โดยใช้เครื่องมือที่ได้การแสวงหาแนวทางการพัฒนาในการวิจัยระยะที่ 2 (R2) ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้การทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนตามแผนการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

- ใบงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบวัดทักษะและกระบวนการในการทำงานของนักเรียน
- แบบวัดเจตคติของนักเรียน

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ด้วยการแจกแจงนับ การหาค่าร้อยละ

5. การประเมินผลการพัฒนา

ในการประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้การเปรียบเทียบผลการพัฒนากับตัวดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ของการพัฒนาในแต่ละประเด็นตามที่ได้กำหนดไว้ในกรอบการวิจัย

การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดต้นตาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

ในการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นเริ่มจากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ทำการสอนเรื่องภูมิปัญญาการทอผ้าในปัจจุบันครูผู้สอนของโรงเรียนวัดต้นตาล ยังไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างครบถ้วนและนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อนำมาประกอบการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า ซึ่งสามารถนำไปประกอบการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่ใช้ได้กับการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับแรกโดยศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักและวิเคราะห์สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้/เนื้อหา เพื่อนำไปสู่การจัดทำกำหนดการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ โดยมี มีการเตรียมการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การเตรียมนักเรียน มีการเตรียมนักเรียนที่จะนำไปเรียนที่แหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยบอกจุดประสงค์ความสำคัญในการไปเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียนให้ครบและนัดหมายการเดินทางในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

2. การเตรียมแหล่งเรียนรู้ มีการเตรียมแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ กำหนดจุดประสงค์ที่จะไปเรียนที่แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดครูผู้สอน/ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการสร้างความมั่นใจให้กับครูภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าสามารถสอนได้ โดยให้ครูผู้สอน (ครูสายสมร บุชราภรณ์ และครูพยุ่ง นิลสนิท) ช่วยแนะนำวิธีการสอนและฝึกให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูภูมิปัญญาท้องถิ่นกับนักเรียน

3. จัดทำแผนจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการเรียนรู้ที่มีกระบวนการเรียนรู้พร้อมทุกขั้นตอน ประกอบด้วย

3.1 ขั้นนำ ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยมีการนำเข้าสู่บทเรียน ทั้งการตั้งคำถาม การยกตัวอย่างประกอบการสอนภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งในขั้นตอนนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กสนใจบทเรียนมากขึ้น

3.2 ขั้นสอน ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มาให้นักเรียนทั้งทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนรู้

3.3 ขั้นสรุป ครูผู้สอนและนักเรียนมีการสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนทุกครั้ง

ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จ คือ มีแผนการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้ครบถ้วนทุกขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป

4. จัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ในการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง เนื่องจากการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่ทำการสอนเรื่องภูมิปัญญาการทอผ้าในปัจจุบันครูผู้สอนของโรงเรียนวัดตันตลา ยังไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างครบถ้วนและนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อนำมาประกอบการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า ซึ่งสามารถนำไปประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่ใช้ได้กับการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ที่ 6 ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าคือศูนย์ทอผ้าด้นตาล ที่มีกระบวนการเรียนรู้ 3 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

ผลการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดด้นตาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

ในด้านการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ดำเนินการพัฒนาตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า

หลังจากที่ให้ครูภูมิปัญญาได้รับการอบรมแนะนำการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แล้วครูผู้สอนและครูภูมิปัญญา ร่วมกันจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า ได้จำนวน 10 แผน ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าขาวม้า
2. วัสดุ อุปกรณ์ในการทอผ้าขาวม้า
3. การออกแบบลายผ้าขาวม้า
4. การเตรียมเส้นด้ายยืน
5. การร้อยพันหวี
6. การม้วนด้ายและเข้ากี่
7. การเก็บตะกอ ผูกโยงลูกกลิ้งและผูกเท้าเหยียบ
8. การเตรียมเส้นด้ายพุ่ง
9. การทอเป็นผืน
10. การจัดแสดงผลงาน

2. ผลการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ในการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้จัดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ศูนย์การทอผ้าด้นตาล หมู่ 3 ตำบลด้นตาล อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยผลการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้ามีดังนี้

ขั้นนำ ผลการพัฒนา คือมีการนำเข้าสู่บทเรียน ทั้งการตั้งคำถาม การยกตัวอย่าง ประกอบการสอนภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งในขั้นตอนนี้ถือว่า

ความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กสนใจบทเรียนและครูภูมิปัญญาจะบุนให้นักเรียนทำแบบทดสอบในใบงาน

ขั้นสอน ผลการพัฒนา คือ ครูภูมิปัญญาได้ให้นักเรียนร่วมกันวางแผนปฏิบัติงาน พร้อมนำเสนอครูภูมิปัญญาและปฏิบัติตามแผนนั้น ผลการปฏิบัติ นักเรียนสามารถร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานโดยร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ผลการแสดง ความคิดเห็นคือ แบ่งหน้าที่กันทำงาน มีการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม เลขากลุ่ม ผู้นำเสนอผลงาน ให้ความรับผิดชอบในหน้าที่ร่วมมือในการปฏิบัติงานและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่มนั้น นักเรียนฝึกการปฏิบัติจริงจากกิจกรรมตามใบงานและครูภูมิปัญญาเป็นครูพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือและแนะนำ ฝึกการทอผ้าจากของจริง ผลการฝึกฝน จากการปฏิบัติจริงนักเรียนสามารถฝึกฝน การปฏิบัติจริงจากใบงานและคำแนะนำจากครูภูมิปัญญาด้วยดี มีผลงานออกมานำเสนอ ผลการปฏิบัติจริงมีรายละเอียดดังนี้ การทำงานอย่างเป็นระบบ การมีระเบียบวินัยในการทำงาน การมีความรอบคอบ การมีความรับผิดชอบ การมีวิจรรย์ญาณ และการมีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า

ขั้นสรุป- ผลการพัฒนา คือ ครูภูมิปัญญาได้ให้นักเรียนสรุปเป็นองค์ความรู้จากที่ได้เรียนรู้มา ผลการสรุปบทเรียน นักเรียนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ผลการปฏิบัติจริงมีรายละเอียดดังนี้ มีความถูกต้องสมบูรณ์ มีความถูกต้อง การส่งทันเวลาที่กำหนด การมีรูปแบบ การนำเสนอ การมีความคิดสร้างสรรค์ และการมีคุณธรรม ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยวัดเป็นคำร้อยละของระดับคุณภาพของคะแนนจากแบบทดสอบในใบงาน แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แบบวัดทักษะและกระบวนการในการทำงานของนักเรียน และแบบวัดเจตคติของนักเรียนโดยประเมินผลทุกครั้งหลังเรียนมี 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ได้ดังนี้

1. ด้านความรู้

การประเมินผลด้านความรู้ในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดต้นตาล สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยประเมินจากการทดสอบความรู้จากใบงานในแต่ละแผนการจัดการ เรียนรู้และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) หลังเรียนทุกครั้ง ปรากฏผลดัง ตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ผลการประเมินด้านความรู้ในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

รายการ	ค่าร้อยละระดับคุณภาพของคะแนนด้านความรู้			
	ดีมาก		ดี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าขาวม้า	9	100	-	-
2. วัสดุ อุปกรณ์ในการทอผ้าขาวม้า	7	77.77	2	22.23
3. การออกแบบลายผ้าขาวม้า	9	100	-	-
4. การเตรียมเส้นด้ายยืน	8	88.88	1	11.12
5. การร้อยพินหรือ	7	77.77	2	22.23
6. การม้วนด้ายและเข้าก็	7	77.77	2	22.23
7. การเก็บตะกอลูกโยงลูกกลิ้งและผูกเท้าเหยียบ	7	77.77	2	22.23
8. การเตรียมเส้นด้ายพุ่ง	8	88.88	1	11.12
9. การทอเป็นผืน	7	77.77	2	22.23
10. การจัดแสดงผลงาน	9	100	-	-

จากตาราง 3 ผลจากการพัฒนาด้านความรู้ในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตูล หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าตามแผนจัดการเรียนทั้งหมด 10 แผน พบว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามด้านความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการทอผ้าโดยพิจารณาเป็นรายแผนจัดการเรียนรู้ มีผลคะแนนอยู่ในระดับดีและระดับดีมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนา

2. ด้านทักษะ

การประเมินผลด้านทักษะในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยประเมินผลจากแบบวัดทักษะและกระบวนการในการทำงานของนักเรียนและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) หลังเรียนทุกครั้งปรากฏผลดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ผลการประเมินด้านทักษะการทำงานในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

รายการ	ค่าร้อยละระดับคุณภาพของคะแนนด้านทักษะ			
	ดีมาก		ดี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าขาวม้า	9	100	-	-
2. วัสดุ อุปกรณ์ในการทอผ้าขาวม้า	9	100	-	-
3. การออกแบบลายผ้าขาวม้า	8	88.88	1	11.12
4. การเตรียมเส้นด้ายยืน	6	66.66	3	33.34
5. การร้อยพันหวี	5	55.55	4	44.45
6. การม้วนด้ายและเข้ากี่	5	55.55	4	44.45
7. การเก็บตะกอ ผูกโยงลูกกลิ้งและผูกเท้าเหยียบ	4	44.44	5	55.56
8. การเตรียมเส้นด้ายพุ่ง	6	66.66	3	33.34
9. การทอเป็นผืน	7	77.77	2	22.23
10. การจัดแสดงผลงาน	9	100	-	-

จากตาราง 4 ผลจากการพัฒนาด้านทักษะการทำงานในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าตามแผนจัดการเรียนทั้งหมด 10 แผน พบว่า ผลคะแนนจากการประเมินด้านทักษะนั้นนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานในการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการทอผ้าโดยพิจารณาเป็นรายแผนการจัดการเรียนรู้ มีผลคะแนนอยู่ในระดับดีและดีมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนา

3. ด้านเจตคติ

การประเมินผลด้านเจตคติในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยประเมินผลจากแบบวัดเจตคติของนักเรียน (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) หลังเรียนทุกครั้ง ปรากฏผลดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 ผลการประเมินด้านเจตคติในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1

รายการ	ค่าร้อยละระดับคุณภาพของคะแนนด้านเจตคติ	
	ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าขาวม้า	9	100
2. วัสดุ อุปกรณ์ในการทอผ้าขาวม้า	9	100
3. การออกแบบลายผ้าขาวม้า	9	100
4. การเตรียมเส้นด้ายยืน	9	100
5. การร้อยฟันหวี	9	100
6. การม้วนด้ายและเข้ากี่	9	100
7. การเก็บตะกอ ผูกโยงลูกกลิ้งและผูกเท้าเหยียบ	9	100
8. การเตรียมเส้นด้ายพุ่ง	9	100
9. การทอเป็นผืน	9	100
10. การจัดแสดงผลงาน	9	100

จากตาราง 5 ผลจากการพัฒนาด้านเจตคติในการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าตามแผนจัดการเรียนทั้งหมด 10 แผน พบว่า ผลคะแนนจากการประเมินด้านเจตคตินั้น นักเรียนมีคะแนนของเจตคติอยู่ในระดับดีมาก ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนา

สรุปผลสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ผลสำเร็จการวิจัยตามตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตันตล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1

ตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา	ผลการพัฒนา
1. มีแผนจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป 2. มีการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่ศูนย์ทอผ้าตันตล หมู่ 3 เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยใช้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสอนและปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีตัวชี้วัดจำแนกตามขั้นตอนดังนี้ 2.1. ขั้นนำ มีการนำเข้าสู่บทเรียน ทั้งการตั้งคำถามยกตัวอย่างประกอบการสอน และครูภูมิปัญญาระบุให้นักเรียนทำแบบทดสอบในใบงาน 2.2. ขั้นสอน มีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างนักเรียน ครู และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 2.3. ขั้นสรุป ผลการสรุปเป็นองค์ความรู้ ของนักเรียนโดยประเมินผลหลังเรียนทุกครั้ง ทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ มีคะแนนอยู่ในระดับดีจนถึงดีมาก ตามเกณฑ์ ประเมินที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า	1. มีแผนจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จำนวน 10 แผนที่มีขั้นตอนครบทุกขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป 2. มีการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 1 ภาคการศึกษา โดยใช้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสอนและปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีผลการพัฒนาตามตัวชี้วัดโดยจำแนกตามขั้นตอนดังนี้ 2.1. ขั้นนำ ได้มีการนำเข้าสู่บทเรียน ทั้งการตั้งคำถาม ยกตัวอย่างประกอบการสอน และครูภูมิปัญญาระบุให้นักเรียนทำแบบทดสอบในใบงาน 2.2. ขั้นสอน ได้มีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 2.3. ขั้นสรุป ผลการฝึกปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้การทอผ้าของนักเรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยประเมินผลจากการจัดการเรียนรู้ทุกครั้ง หลังเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยพิจารณาเป็นรายแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีจนถึงดีมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดในการพัฒนา